

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי י"ח באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - י"א

1. **משנה - מזגו לו את הכוס ואמר הריני נזיר ממנו. כיצד הדין?**
 - א. הרי זה נזיר לכל דיני נזירות.
 - ב. ואם שיכור הוא ואמר הריני נזיר ממנו אינו נזיר. שדרך בני אדם להפציר בשכור שישתה ואומר כך כדי לסלקם מעליו ונחשב כאומר הרי הוא עלי קרבן ולא אמר כך מפורש כדי שלא יביאו כוס אחר. וכן היה מעשה באשה שיכורה ואמרו חכמים שנתכוונה לומר הרי הוא עלי קרבן.
2. **משנה - כיצד הדין במי שקיבל חלק מהנזירות?**
 - א. הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין או מיטמא למתים - הרי זה נזיר ואסור בכלן.
 - ב. יודע אני שיש נזירות לענין איסור תגלחת וטומאה אבל איני יודע שהנזיר אסור בין - לת"ק אסור בין. ור' שמעון מתייר.
 - ג. יודע אני שהנזיר אסור בין אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי מפני שאין אני יכול לחיות אלא בין. או שיתירו לי להטמא למת מפני שאני קובר את המתים - הרי זה מותר ור' שמעון אוסר.
3. **מדוע ר' שמעון לא חלק בדין א' הרי גם שם לא קיבל כל דקדוקי נזירות?**
 - א. ר' יהושע בן לוי - אכן 'ור"ש מתיר' הולך גם על דין א'.
 - ב. רבינא - ברישא לא חלק כיון שנחשב מתנה על מה שכתוב בתורה שתנאו בטל, וחל עליו קבלתו ללא התנאי.
 - אמנם ר' יהושע בן לוי סבר ש'על מנת' נחשב כ'חוץ' ואינו תנאי ומלכתחילה קיבל עליו נזירות חלקית שאינה חלה. ומצינו ברייתא כרבינא.
4. **מדוע בדין ג' [חשבתי שיתירו לי] ת"ק מתיר ור' שמעון אוסר, הפוך משיטתם בדין הקודם?**
 - א. אכן יש לתקן ולגרס אף בדין האחרון לת"ק אסור ור"ש מתיר.
 - ב. ואיבעית אימא - גירסתנו כתיקנה ובדין ב' [חשבתי שמוותר] מדובר שלכתחילה נזר רק מאחד האיסורים, לכן לרבנן הסוברים שהנזיר מאחת מהן הוי נזיר, אסור. ולר' שמעון הסובר שצריך שיזיר מכולם, מותר. אבל בדין ג' [חשבתי שיתירו] מדובר שנדר מהכל, ובא אח"כ לבקש התרה על אחד מהם, לכן לרבנן כשנשאל מאחד מהם הותר הכל, ולר' שמעון אפשר להתיר לו רק כשנשאל על הכל.
 - ג. ואיבעית אימא - מדובר כאן בנדרי אונסין [נזדר אם לא יעשה משהו ונאנס ולא עשה] ונחלקו כדלהלן: שנינו: ארבעה נדרים 'התירו חכמים' נדרי זירוזין, נדרי הבאי, נדרי שגגות, נדרי אונסין, לרב אסי - עדין צריכין שאלה לחכם לשמואל - התירו חכמים היינו לגמרי. ואף אצלינו קיבל נזירות גמורה וקודם היום שהוצרך להתחיל אירע לו אונס שמחמתו צריך לשתות יין או להטמא למתים, רבנן כשמואל ומותר מיד, ור"ש כרב אסי שצריך עדין ללכת לחכם.
5. **משנה - הריני נזיר ועלי לגלח נזיר ושמע חברי ואמר 'ואני - ועלי לגלח נזיר' [לנדב קורבנות שיקריב נזיר אחר כשמגלח]?**

אם היו פקחים כל אחד מנדב את קורבנות חבריו, ואם אינם פקחים כל אחד מביא קורבנו מכספו ומלבד זה מביא קורבנות נזיר אחר.
6. **נסתפקו - שמע חברי ואמר 'ואני' האם כוונתו לכל הדיבור או רק לחציו ואת"ל לחציו, האם על החציו שיהיה נזיר או על החציו שינדב לנזיר אחר? רצו להוכיח ממשנתנו - שאומר גם 'ואני' מלבד 'ועלי לגלח נזיר', משמע ש'ואני' לחוד משמעונו רק על חציו. ומשמע גם ש'ואני' הולך על החציו הראשון שיהיה נזיר, שאל"כ היה לו לומר בתחילה, ואני. ודחו - יתכן ש'ואני' הולך על הכל, ומה שמוסיף אח"כ ועלי... זה כדרך בנ"א שכולל דבריו ומבאר שאף יגלח אחר. והראיה לכך מהמשנה להלן כשאמר אחד הרי עלי לגלח חציו נזיר ואמר חברי ואני ועלי לגלח חציו נזיר ושם הרי ודאי כופל רק כדי לבאר אף כאן. ונדחה: אם ברישא זה נצרך לכן כתבו אף בסיפא, אבל לא יתכן שיכתבו דבר שאינו נצרך ברישא בסיפא. פשיטות הספק בדף הבא.**

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)